

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:	
Egész évre	16 kor.
Negyedévre	4 »
Helyben háshoz hordva:	
Egész évre	20 kor.
Negyedévre	5 »
Vidékre postán szállítva:	
Egész évre	24 kor.
Negyedévre	6 »

TISZÁNTUL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a héttől és
ünnepek utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására
vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, február 22.

Kultuszvita.

Egy hete már, hogy folyik a képviselőházban a vallás- és közoktatásügyi tárcza költségvetése Nem lehet panasz, elég sokan szólottak hozzá, amikülönben természetesen is, mert hisz nálunk mindenki ért a tanügyi dolgokhoz, vagy legalább azt hiszi magáról.

De mégis feltűnő körülmény, hogy bár a vallási dolgokhoz még jobban ért Magyarországon mindenki — különösen tapasztaltuk ezt az egyházpolitikai viták idején, amikor éretlen suhancok csináltak az utcán a közvéleményt s mindenki feljogosítva érezte magát megbírálni bihornokunknak nagy jogi és theologiai tudományossággal készült memorandumát, melyet az apostoli királyi felség felszólítására írt a házasságjogról — daczára ennek, azt tapasztaltuk a mostani kultuszvitánál, melynek általános része ma ért véget, hogy a felszólalók kizárólag tanügyi kérdésekkel foglalkoztak, a vallási kérdéseket ezuttal alig érintették.

Őszintén megvalljuk, hogy nem is nagyon fájlaljuk, ha a t. Ház nem tárgyalja a vallásügyi kérdéseket. A múltból elég tanulságunk van reá, hogy nincs köszönet a képviselőháznak ilyesféle tárgyalásaiban.

Ma ugyan már egészen másképpen állunk mint régebben, amikor a vallási

kérdések tárgyalása a parlamentben nem volt egyéb, mint a vallás kigúnyolása. Emlékezzünk csak vissza Éles Henrik, Szivák Imre, Károlyi Gábor és társainak vallásellenes támadásaira. Emlékezzünk csak vissza, micsoda zúgással fogadták Ugron Gábornak első confessori nyilatkozatát.

Ma már annyira jutottunk, hogy magától a kultuszminisztertől kezdve Tisza István grófig és Marjai Péter tiszteletesig valamennyien a vallás-erkölcsös nevelés híveinek tartják magukat.

Persze abban a liberális, felekezeten vallás-erkölcsös nevelésben nincs sok köszönet, de hogy magát a tételt a vallás-erkölcsös nevelés szükségességéről ők is nyíltan vallják, mérhetetlen nagy haladás attól a parlamenttől, amely 1883-ban a középiskolai törvényjavaslatból kitörülte azt, hogy a középiskolai nevelés vallás-erkölcsös alapon áll.

Még nagyobb haladás, hogy a parlamentben helyesléssel fogadják az olyan minden izében keresztény szellemű beszédet, amilyen volt például ma a Zichy János grófé.

Mindez nem jelenti azt, hogy a parlament a keresztény elvek szolgálatába állott volna. De kétségkívül jelenti a keresztény szellem terjedését, örvendetes térfoglalását, melyet nagy harc előzött meg és — még sok harcot kell végig küzdeni addig, míg a keresztény szellemű restaurációnak igazi gyümölcseit élvezhetjük.

Összeférhetlenség és intrika.

Hallottunk valaha régen egy törvényjavaslati tervezetről, melyet Rohonyi Gyula készített az inkompatibilitásról, de azóta, mintha az egész ügy elaludt volna. Most arról értesít politikai tudósítónk, hogy az inkompatibilitást rendező törv. javaslat nagyon is készül, de az a baja, hogy igen sokan segítenek benne.

Egy csoport, mely az összes dissidenseket magába foglalja, élén Szilágyi Dezsővel radikális tisztogatást kíván. A Tisza-Pulszky-csoport pedig ellenkezőleg az inkompatibilitás fogalmának megszorítását kívánja. Ez utóbbiak azzal támadnak Szilágyira, hogy a szigorú tisztogatás erős megbélyegzése volna a párt multjának. Harmadik csoport a Bánffy nép, mely sokat költött mandátumra, hogy majd inkompatibilis módon kamatoztassa, de nem jutván koncezhoz bár mily rendezésbe belé mennek, melylyel az inkompatibilis klikken ütni lehet! Más csoport általános elveket kíván kimondani a törvénybe s a törvény végrehajtását vegyes, parlamenti tagokból és bírákból álló bizottságra bízni s végre a hü segéd csapat a Kossuthpárt azzal jön a megszorult inkompatibilis bajtársak segítségére, hogy a rendezésbe a főrendi házat is be akarja vonni.

Mindezek felett pedig ott leselkedik egy trupp, mely tudja hogy Széllt szava köti e törvény rendezéséhez még e parlament által — lesi várja az alkalmat, hogy ha lehet itt buktassák meg Széllt.

Igy folyik a kulissza harc — az etető körül.

A „TISZÁNTUL“ TÁRCZÁJA.

A félszemű Sztina élete sorsa.

(Svéd novella).

Írta: Hedenstjerna Alfréd.

Sohasem tudtam megtagadni magamtól azt az örömet, hogy résztvevő fájdalommal ne kísérem a szorgalmas kis hangya munkáját, a mint egy nálánál sokkal nagyobb faágat vagy fűszálat cipel erőlködve a hangyaboly felé s mindig gondolatokba mélyedtem, ha annak a közcso kis lánynak egyetlen mozdulatait szemléltem, a ki odaát a szomszéd paraszt telken a gazda kis gyermekeivel játszadozott s azokra vigyázott, nehogy védenzeit valami baj érje.

Mekkora különbség szent atyám a két lény között! A hangya tulajdon hajléka érdekében szorgoskodik, s a hangyaboly minden egyes kinosan odavontatott fűszállal magasabb lesz, a nagy családban sohasem lesz felesleges, nem esik terhére a többinek és nem üzik el a háztól; milliommód magával dolgozik közösen a társaisaival, a kik szintén olyan apró, szorgalmas lények mint ő. Ellenben ez a kislány... Node térjünk inkább rá a kis Sztina történetére.

Sztina lakása itt van mindjárt elől a kerítés mellett, melynek ajtaján ezennel belépünk a telek udvarára.

Midőn Sztina kilencz éves korában az egyházgondnokhoz került, hogy a kis Svént dajkálja és vele játszadozzék, akkor még meg volt

szegénynek mind a két ragyogó kék szeme, melyek karikára nyílvá bámulták azt a sok réz edényt, mely a konyha falain függött s azokat a tisztára surolt, ragyogó ónkantákat és konyhadényeket a lóczán és póczokon. Akkor még piros rózsák virultak arczán, persze csak olyan rózsák, melyek a szegény emberek házaiban, nyomor közt nyiladoznak, a hol szükösen futja az élet a fél mért zabból, ugyanannyi rozsból és árpából öt személynek kell egy hónapig élőködni. Dus aranyzóke haja volt, s a göndör fürtök hanyagul hullottak a homlokára.

Igy nézett ki Sztina az akkori időben. Hja, de ez régen volt. Most egy ránczos képtü élemedett kora nő sietett felénk ezüst színű fürtökkel, kopott ruhában kaput nyitni az egyházgondnokék udvaráról. Ne sajnáljuk a garast a fáradságáért az istenadtának; hiszen félszemű is hozzá szegény!...

A cseppnyi Sven és Sztina rövid idő alatt megbarátkoztak egymással. A tömzsi gyerekek az volt a kevévelése, ha nevetve a lány hajába kaphatott és fürtjeit össze-vissza borzolta, azután két vaskos karját pesztrája nyaka köré kulcsolva, hátra kapaszkodott s kizipeltette magát vele a mezőre vagy a buzaföldekre. Mert hiába, az egyházgondnok fia is parancsol már a szegényrendű szolgálónak, ha csak bab szemnyi is az máskülönben! Ez csak azt mutatja, hogy a falunak is csak ugy meg van a rangosztályzata, mint a városi szalonoknak.

Az öklömnyi Svennek volt egy tizenöt esztendőös bátyja; Károly volt a neve. Ez a Károly gyerek az őszi vásár alkalmával egy

pisztolyt kapott atyjától ajándékba. Egy nap Sztina történetesen a szoba padlón ülve játszadozott a kis Svennel: a háziasszony a kályha közelében ült és fonalat tekert volt a rokka orsójára, míg Károly a szövő szék előtt állt és a pisztolylyal babrált, hogy a fegyvert megtöltse.

Sztina játék közben vigyázatlanságból meglökte a puskaporos szarut, az leesett és egész tartalmával elterült a padlón.

— Te ostoba liba tel Nincs szemed? Nem tudsz egy kicsit vigyázni? — Főrmédt rá Károly mérgesen a leányra s a töltött pisztolylyal kezében hozzá ugrott. Azt ugyan magam sem hiszem, hogy Károlynak az lett volna a szándéka, hogy a leányt lelőjje, bizonyosan csak hátba akarta figyelmeztetni egy kissé a lányt, hogy máskor figyelmezebb, vigyázatosabb legyen s felemelt ököllel rontott neki a leánynak. A pisztolynak azonban az a természete, hogy ilyen ütés alkalmával elsül s a töltés belemegy az illető testébe. Károly pisztolya csak amolyan vásáripuska volt ugyan, de azért még sem tehetett kivételt a szabály alól s annak rendje s módja szerint elsült.

Ebben a pillanatban egy kétségbeesett kettős jalkiáltás tört elő Sztina és a kis Sven ajkáról s rögtön rá mindakettlen hanyatt vágódtak a padlóra.

Az anya csak még most kapott eszéhez a szövőszék mellett.

— Jézusom, mi történt? Csak nem lötted tán agyon a kis fiamat?

S egy pillanat alatt a helyszínén temett és a kis Svént ölibe kapta.

A dühöngő Sándor király.

Belgrádból jelentik, hogy Sándor király Milán halála után magához hívatta a szkupstina elnökét és több államférfi jelenlétében a következő szavakkal adott elkeseredésének kifejezést az osztrák-magyar monarchia iránt, mert nem adták ki Milán király holttestét:

— Semmit sem, még egy tül sem veszek ezentul Ausztriában, vagy Magyarországon és remélem, hogy a szerb nép szintén így fog eljárni. Számítok rá, hogy ebben az irányban fogtok hatni a népre.

Pár percnyi szünet után így válaszolt Nesztorovits: Nem fog menni felség, sok mindent a mire szükség volna, nem bírnak termelni az országban, de hiszen nem arról van szó, hogy mi veszünk Ausztria-Magyarországtól, hanem hogy Ausztria-Magyarország vesz tőlünk. Mit csinálunk, ha Ausztria-Magyarország a halált elzárja? Akkor éhen veszünk. Véleményem szerint nem szabad élére állítani a dolgot.

A király összecsapta ökleit és dühös haraggal kiáltotta:

— De én így akarom és így kell lenni.

Halálos csend következett erre és senki sem mert válaszolni.

ORSZAGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, febr. 22.

Elnök Perczel Dezső 10 óra után nyitotta meg az ülést.

Napirend a közoktatási tárca költségvetésének tárgyalása.

Rakovszky István: Mielőtt magára a tárgyra rátérne, meg kell emlékeznie egy férfiról, ki oszlopostagja volt a tanügynek, most sajnos nélkülözniük kell őt. — Apostrofálja kulturális irányunk, mely telve van idegenszerűséggel, valóságos cosmopolita rendszer, mely kulturánk áthatja. Ez a cosmopolita kultura eredményezi aztán azt, hogy iskoláinkból

mindinkább kiszorul a vallás s helyet ad sok minden lelket ölő más eszmének.

Vallás nélkül erős lelkű, egészséges szellemű nemzedéket nevelni nem lehet. — Utal a történelemre, hazánk történelmére, mely mindig vallási kultúrát követett s nagyon elfogultnak tartja azt a nézetet, mintha a magyar kultura csak 1848-tól számítódna.

A vallás az egyetlen, mely erős alapját képezheti egy egységes kulturának. Áttér a miniszter beszédjére, melyben a miniszter Zichy János gróf beszédjét czáfolja.

A miniszter elferdítette, hamisan értelmezte s így ferde okoskodással iparkodott érvei alól kibujni.

A tisztelt miniszter ur nem akarja elfogadni, hogy igaz magyar nevelés csak vallás alapján elérhető.

Utal a külföldre, látjuk, hogy majdnem minden szoroson van összeforrvva a keresztény vallással s egy sem szégyenli azt nyíltan bevallani; de azok erősödnek is, hatalmasokká is lesznek.

Háromszor hallotta azt a kérdést elhangzani, hogy milyen alapra fogja a felekezetenélküli állam tekintélyét állítani? S erre feleletet nem kapott. Szeretné látni, vajjon akkor elkerülheti-e a vallást? vagy mily vallásra fogja azt állapítani? Láttuk már, hogy a mai cosmopolita rendszer mire vezet.

Ma még a muzeum és a Muzeum-utca ablakait verték be, de el fog következni az az idő, mikor majd a lipótvárosi Casino ablakait fogják beverni. S ez lesz az első reakció.

Meglepte a néppártot a gróf Tisza István minapi beszédje, mikor a közgazdasági és közjogi kérdésekben oly határozott ellenáramot idézett fel. De nincs csodálni való. Hisz láttuk, hogy Tisza István gróf nemrég lemondott gazdasági állásairól s így méltán következtethető, hogy politikai elveit a szokott modorban megváltoztatta. (Élénkség a néppárton.)

Az autonómiaira tér át s azt a leghatározottabban sürgeti. Nézete szerint az autonómiát egyház, iskola és a főkegyuri hatalom egy bizonyos behatása nélkül nem képzelheti.

A vallások egyes autonómiái között teljes egyenjogúságot, egyformaságot követel. —

Egy vallás autonómiáját sem szabad a másik rovására kissebbiteni. Az autonómiai kongresszus egy egész kaosz, melyben kiigazodni nem lehet.

Hibáztatja a miniszternek a kongresszus első ülésére kiadott emlékiratát, mely semmi positivumokat magában nem tartalmaz s csupán negatiora szorul.

Haszontalan játéknak mondja az autonómiai kongresszus bizottságának ülését. Mert hisz látszik, hogy a júniusban ülésezett 12-es bizottságban maga a miniszter odanyilatkozott: hogy az ellenzék csak beszéljen, mi akár szólunk, akár nem, ez reánk nézve nem kötelező! Ez volt az eredménye másfél évi ülésezésnek, tanácskozásnak. Felolvassa a püspöki kar ez értelmű átiratát, s határozottan követeli, hogy adja meg a katolikusoknak azt a jogot, a mely a luteránusoknak van meg.

Thaly Kálmán: Ezek régi jogok.

Rakovszky István: Azt hiszi, ha valaki történetkéket ír, az még nem jogosítja arra, hogy más hitben parancsolni akarjon. Tudjuk, mily ellensége Thaly a katolikus vallásnak s ha ezt nem kapjuk meg, elfog következni. egy linezi béke előtti korszak. (Nagy zaj a szélsőbalon.)

Justh Gyula és Olay Lajos: Ez ferde és tulzott felfogás.

Rakovszky István: Csodálja, hogy Olay mint katolikus ember beszél így.

Olay Lajos: Először vagyok magyar s azután katolikus.

Rakovszky István: Követeli a katolikus vallás öt megillető jogait, s nem fogja megengedni, hogy az jogaiban megcsorbítottassék, mert ha nem kapná meg a többi vallások kedvezményét, ugy abban a katolikus vallás üldözését fogja látni.

Felolvassa a hercegprimás levelét, mely szintén a leghatározottabban követeli az autonómia igazságos megteremtését. — Nem engedni nem fogja engedni, hogy a katolikus vallás jogait bárki megvonja.

Ez az alapja annak, hogy a miniszternek bizalmat nem szavazhatunk, mert itt a miniszter Olay Lajossal együtt szembeállítja a nemzeti kulturát, a keresztény kulturával. — Költ-

Azután elől hátul megforgatta; megtapogatta a gyermek föletvét; kinyújtotta lábait — kezeit, kezével a szeme előtt legezgetett, megtudni akarván, hogy a fiu nem vesztette el a szeme világát; végül kihuzott kortyából egy hajtút és a kis Sven orralyukába dugta, hogy azzal onnan a seréket kipiszkálja, míg végre teljes bizonyosságot szerzett arra nézve, hogy a ház kedvence ép és sértetlen.

Csak azután fordult oda az asszony Sztinához, aki félholtan hevert a földön.

— Talpra rögtön, te haszontalan! Mert különben összetöröm a csontjaidat! Azt hiszed, hogy a gyermek arra való, hogy csakugy egyszerűen a földre poltyantsd a karjaidból? Hisz kezét lábát törhetné ilyenkor, te barom!

A kis Sztina meg sem moczszant, ott fektött mozdulatlanul a földön, csak azon a helyen, a hol arczocskája a földet érintette, szivárgott elő valami piros nedvesség s végigfolyt a padlón, mint egy kis patak. — A ház asszonya ha álsápadt lett.

— Szent Isten, mi lesz velünk, ha csakugyan agyonlőtte ezt a szerencsétlent? Még utoljára fegyházba kerülsz ezért a suhanczért... Sztina, Sztina! — Kelj föl! Ha jól viseled magad és nem orditasz, nem mondom meg a gazdádnak, hogy szeleségből magad álltal a pisztoly csöve elé, no megígérem, hogy nem mondom meg. Most azonbanba egy-kettő! Állj fel hamar! Ne félj veszek neked egy gyapjus kabátot; kapsz tirol nadrágot is, egy régi rokból átalakítva; csak máskor jól viseld magad. Ki is látott ilyen felvigyázást? De hát a mi?

Hadd lám csak a szemedet? Mi történt az egyik szemeddel? Egészen ugy néz ki, mintha kilőtték volna az üregéből! Jaj, ha arra gondolok, hogy az én drága kis fiamat érhetne volna ez a sors; akkor most én rajtam volna a sor ordítani.

A Károly fiu ott ült a padkán, kócos haja a szemébe csüngött, csak egyet-egytipisiantott, — de nem szólt.

Egy óra mulva haza került a gondnok s értesült a nagy eseményről. Első dolga volt helyéről felkelni azzal a szándékkal, hogy Károlyt elagyabugyalja azért, hogy ilyen rossz fát tett a tűzre. Az asszony azonban utját állta a mérges férfinak.

— Csak nem fogod tán még a saját fiadat is nyomorékká tenni?

Sztina, akit azzal tüntettek ki, hogy ezuttal a vendégszoba ágyába fektették, szintén azt mondotta halkan:

— Ne bántsd őt gazdám!

Az atya tehát felhagyott a veréssel és nem bántotta becses magzatát.

Éj idején pedig, midőn Sztinát a szobából átvitték a konyhába, így szólt a gondnok sutogva a feleségéhez:

— Te én azt mondom, hogy nekünk mégis csak illenék valami kárpótlást adni ennek a leánynak, mert én nem hiszem, hogy ebben az életben még az egyik szemévilágát visszanyerje.

— Már megígértem, hogy csináltatok neki egy gyapjus kabátkát és tirol nadrágot.

— Ez még nem elég, Anna. Ha a jó

Isten rá segít, egy takarékpénztári könyvet fogunk neki ajándékozni, mely 50 márkáról szól, azután...

— Abból nem lesz semmi, Péter! Én mondom. Nem akarnád egy ilyen sehonnai, koldus szerzetért a felségedet és gyermekeidet nyomoruságra juttatni? A leány felszemmél is csakugy dolgozhat s keresheti kenyerét, mint eddig. Még szerencséje, hogy az arca egy kissé eltorzult, mert így legalább meg van kímélve azoktól a kisértésektől, melyeknek az ilyen szegényrendű leányok a világban kitéve vannak.

Szó-szót követett s végül határozatba ment, hogy ha a szegények széke is megszavaz pár oszlopot vagy gerendát, akkor Olaf, Sztina atyja, aki kéregető ember volt, a gondnok engedelmével az ő telkének végében, egy dombon egy kis kunyhót építtethet magának. Akkor nem lesz rászorulva, hogy nejjével és gyermekeivel együtt a szegény házban éljen. Egy kevéske föld, ugy egy vékás formáju, szintén jutni fog számára.

A szegény-szék nem tett kifogást a dolog ellen, azonban, hogy valami sok építőfát kapott volna Olaf, arról szó sem volt. A kunyhó helyét a domboldalból ásták ki, tulajdonképen csak egy gödröt ástak a domb belsejébe, melynek alig pár rőf volt a mélysége s csupán négy gerendára volt szükség a végéből, hogy a kunyhó elején egy kis ablakforma nyílást csinálhassanak. A gondnok jó szívet nem győzték eléggé magasztalni az embernek. Ámbár igaz, hogy annak a kis arasznyi földnek a

ségvetést nem fogadja el. (Helyeslés a néppárton.)

A vitát bezárják.

Wlassics Gyula vallás- és közoktatási miniszter: Tegnapelőtt elmondottam a még egy pár megjegyzésre szorult, s különösen **Rakovszky** beszédjére akarok reflektálni. — **Rakovszky** kérde, mondja meg a miniszter, milyen nemzeti kultúrát akar s akkor ő rögtön bizalmat szavaz. Hát kérde, milyen kultúrát folytattunk mi? nem-e nemzeti kultúrát? s e téren hiába bocsájtkozna definitiókba, mert nem fogadnák el helyeseknek. — A keresztény kultúra nem lehet nemzeti, mert hisz a keresztény kultúra általános, melyet az egész világ elfogadott s ebből alkotta meg. Ki ki a saját nemzeti kultúráját.

Az autonomia egyenjogúsága és egyenrangúsága teljesen ki van zárva, mert hisz ezt kizárja maga a felekezetek szervezete. Teljes elismeréssel szól a kongrua-bizottságról.

A kongrua-bizottság a legnagyobb loyaltással végzi dolgait s a legnagyobb igazság szeretete szerint jár el a javadalmazások megítélésében. Az egyes tétel, csoportok elkészítésében mindig irányadó az illető püspök nézete, elve és utasítása. Sok tekintetben tévesen fogja fel a képviselő ur a miniszter egy-némely intézkedését, igaz, ő egy emlékiratot adott ki félhivatalosan, amira kötelezve nem volt s így rá felelősség nem hárulhat. Nem tartja ildomosnak, hogy a képviselő egy intim bizottság eljárását itt a házban nyilvánosságra hozta; igen, ő kiküldött a bizottságba két embert, kik őt az ott történetekről informálták. S e tekintetben vallott viselkedése megbírálatát a közvéleményre bizza, az mondjon ítéletet eljárásáról.

Hivatkozik több magyar püspökre, kik e téren való intézkedéseit mindenben jóváhagyták, s jónak minősítették.

Ezután áttér a többi felszólaló beszédjére. Többek felszólaltak az ellen, hogy a tanulók túl vannak terhelve, erre nézve csak azt jegyzi meg, hogy Magyarország volt az első, mely a játék délutánokat behozta, ezáltal iparkodva a tanulóknak testi egészségüket előmozdítani. Az iskola adó reformjára vonatkozó törvényjavaslat most készül. Kilátásba helyezi

a 15 kros járulék eltörlését. Reflektál **Major Ferenc** képviselő beszédjére s megjegyzi, hogy az elmondottakat figyelemmel fogja kísélni. Kéri a költségvetés elfogadását.

A ház többsége a költségvetést elfogadja.

Öt perc szünet

Szünet után következik a részletes tárgyalás.

I. tétel: Dologi kiadások.

Rakovszky István: Elsősorban a miniszter beszédjére reflektál. Tiltakozik az ellen, mintha kijelentésének utógondolata volna. Nyíltan, őszintén beszélt s teljes objektivitással iparkodott a tárgyhoz hozzászólni s csak rosszakarat az, mikor beszédjét félremagyarázzák.

A dologi kiadásokat már elvből sem fogadhatja el s tekintve ezt, részleteiben is, azt látja, hogy az az egységes iránynyal ellenkezik s így a tételt nem fogadja el.

A ház a tételt megszavazta.

A közoktatásügyi tárcza tétéle.

Rakovszky István: Már tegnap többen szólaltak fel a tanulók túlterheléséről s különösen **Madarász Imre** hangoztatta, hogy ezen csak jó tankönyvek által lehet némileg segíteni. Egyaránt sajnálja a tanárt és tanulót, kik egymást nem tudják kielégíteni. Oly magas tudományt akarnak a tanulóknak szorítani, amelyre nem képes. Ennek orvoslását a közoktatási tanácsból várja.

A tételt pártja nevében is nem fogadhatja el.

A vitát bezárják.

Wlassics Gyula miniszter azzal a kijelentéssel tartozik, hogy nálunk a tanterv még legkevesebb anyagot ölel fel, — a külfölddel szemben. Rendeleteket adott ki, hogy vasárnapra ne halmozzák el feladatokkal. Jegyzetekből tanulni meg van tiltva.

A tételt megszavazták.

A katolikus alapok tételénél.

A kereszt ügye az egyetemen.

Gróf Zichy János: Mindenki meg van győződve a budapesti egyetem katolikus jellegéről, s mégis azt láttuk, hogy mikor az ifjúság azon kéréssel járult az egyetemi ta-

nácshoz, hogy a tantervekben a kereszt tüzesse ki, azt a tanács a miniszterrel egyetemben két szóval elutasította. S akkor, a mikor a miniszter a vallás- és közoktatási nevelést hangoztatja, akkor az ily spontán megnyilvánuló vallás megnyilatkozást visszautasítja. Ezzel kapcsolatban sürgeti az egyetemen a hitszónoki és vallás- és közoktatási tanszék felállítását. Lendületes szavakkal hosszan fejtegeti a kereszt jelentőségét, gyönyörű körmondatokban fejtegeti a kereszténység hivatását társadalmi és sociális szempontból. Határozott hangon követeli, hogy az ifjúságnak eme jogos, vallási kívánságának mielőbb tegyenek eleget.

A tételt nem fogadja el. (Élénk éljenzés a néppárton.)

Kossuth Ferenc kifogásolja a tételt, melyet nem fogad el.

Major képviselő a harmadik egyetem felállítását sürgeti és erre nézve javaslatot terjeszt elő.

A vitát holnap folytatják.

Gedeon László temetése.

Impozáns, megható módon nyilatkozott meg tegnap a mély részvét, néhai dr. **Gedeon László** temetése alkalmából.

Jóval a temetés előtt zsufolásig megtelt a gyászház tágas udvara s az egész utca, hogy a közlekedés is fenakadt.

Városunk előkelősége majdnem teljes számmal megjelent a váratlanul elhunyt kitűnő férfiú végtisztességén; ott volt:

Dr. **Beöthy László** főispán, **Ritoók Zsigmond** táblai elnök az összes táblabírákkal, dr. **Bulyovszky József** polgármester a városi tisztikar számos tagjával, dr. **Tassy Pál** kir. főügyész az ügyészség tisztikarával; Nagy **Ferenc** kir. törvényszéki elnök a törvényszék és a járásbírók bírósággal; továbbá **Fetser Antal** kanonok, **Sal Ferenc** kir. tanácsos, dr. **Konrad Márk**, dr. **Bozóky Alajos**, **Száhlender Károly**, dr. **Mayer László**, dr. **Kornstein Lajos**, **Mihelyi Adolf**, dr. **Hoványi Géza**, dr. **Hoványi Gyula**, dr. **Stocker József**, **Schweiger Ede**, **Wallner Ödön**, **Pallay Lajos**, **Kovács Béla**, **Heringh Sándor**, **Miskolczy Árpád**, **Makucz Ernő**, **Papp György** stb.

A díszes masszív érckoporsón a család koszorúin kívül a koronaügyészség remek ko-

gazda amugy sem vette semmi hasznát, de másrészt az is igaz, hogy ilyen pereputtyott türoki a nyakán valakinek nem kis dolog. Az ilyen szedett-vedett nép rendszeren a házbeliék fájával, rőzséjével tüzel, azt lopogatja. Volt is szegény **Sztina**nak mit hallgatni a háznál, hogy mennyi hálaival tartozik az ő családjá a gondnokéknak.

Sztina később, időjárával cseléddé lett. Szorgalmas és hamar-kezü lány lett belőle és a mezei munkára is csakolyan alkalmas volt, mint az a kinek két szeme volt, azonkívül meglehetősen csinos arca is volt a leánynak. És mégis valahányszor a falu fiatalasága a pajta felsőpórt földjén, vagy a május fa alatt tánczra kerekedett, **Sztina**nak sohasem akadt párja, a ki a tánczra vigye, hanem szégyenszemre ott kellett tétlenül állnia és petrezselymet árulni, bármennyire lehubzta is a kendőt arra a félarczára, a melyen a hibás szeme volt. Egyik se gondolt arra a legények közül, hogy neki is van szive, s hogy ezt a szivet is a fiatalaság heves vére hajítja s legalább irgalomból meg kellene őt tánczoltatni.

E közben telt az idő és a szegény **Olaf** keserves verejtékkel javított a földjét, melyet lassankint egészen helyrehozott, úgy hogy kitűnő borsót és burgonyát termelhetett rajta. Látva ezt az egyházgondnok, imigyen szólította meg **Olaf**ot:

— Nézd **Olaf** barátom, az sehoggy sem járja, hogy te csak ingyen lebzselj az ősi portámon és egyebet se tégy, mint a szép termések árát a zsebeidbe gyűrjed. Te még most

is huzod az árvaszéktől a fel tartásdíjat ama gyermekeid után, kik az iskolába járnak. Nekem ezentul négy márka bért fogsz fizetni a kunyhóért minden évben.

Olaf tehát minden évben lefizette a gondnoknak a négy márkát.

Történt azonban, hogy **Olaf** a napszámos és a felesége egy napon meghaltak. A nagyobb gyerekek elszegődtek ki ide, ki oda, szolgálatba. **Sztina** ekkor felhuzódott az üresen maradt kunyhóba, úgy okoskodván, hogy egy kis napszámmal vagy fonással majd csak megkeresi magának a betevő kenyeret.

Egy napon összeszedett **Sztina** egy kötőre való lim-lomot, u. m.: fenyőágot, foltnak való ruhadarabokat, tarka cukorpapírost s a magával hozott batyuval hozzáfogott a kapu feldíszítésének. Elkészülve a munkával, leült a kapuban egy kőre és várakozott.

Nemsokára kocsizörgést hallott a domb felől. A gondnok fia **Károly** ült a kocsiiban fiatal feleségével, a kocsit kétfős fogatú volt s a lovakon rézzel kivert cifra szerszám. Ennek kedvéért történt a kapu és a kerítés feldíszítése is **Sztina** részéről. A leány meghajolva várta a fiatal párt a kapuban. **Károly** leereszkedő, jó kedvében volt s midőn a lovakat megállította, így szól **Sztina**hoz:

— Köszönöm a figyelmet **Sztina**; látom, csak nem vagy rossz indulattal hozzám! — Az után ostora nyelével rámutatva a lányra folytatta: Nézd **Emma** ez az a felszemű **Sztina**, a ki iránt az egész család oly nagy jóindulattal van . . .

— Isten áldja . . . akarta **Sztina** a kitűntetést megköszönni, de akkorára már a tüzes lovak tovairamodtak s a kocsit csakhamar elvesztet a porfelhőben.

Őszutóján meghívták volt **Sztinát** az udvarba oszonnára s megvendégelték kávéval és aranygaluskával. Ez alkalommal a fiatal menyecske a lány vállait megveregetve így szól hozzája:

— Azt hallom, hogy azért a pompás lakásért oda felett csak négy márkát fizetsz évente; minthogy pedig férjem s az ő szülei teljes életében nagy jóakaróid voltak, biztos lehetsz felőle, hogy azt a bért sohasem fogják feljebb emelni.

— Isten áld . . .

— Azonban kikötöm, hogy minden évben tíz font fonalat fogsz felszóni a számomra, vászonnak. Az egész csekélység annak a szép és csinos lakásnak a fejében, melyben kedvedre uraskodol.

S azóta a felszemű **Sztina** minden évben lefizeti jóltevőinek a négy márka házbért és megszövi nekik a tíz font fonalat vászonnak, csakhogy abból a kis kunyhóból ott azon a kopár domb tetején, melyet apja tett termőfölddé, ki ne zavarják pártfogói.

S pártfogói sohasem mulasztják el az ismerősök előtt így bemutatni:

— Ez az a nő, a ki iránt egész családkunk páratlan jóindulattal viselkedik.

szorja volt elhelyezve, a többi szebbnél-szebb koszorukat a koszoru kocsin helyezték el.

A háznál a beszertelést, valamint a Szent László-templomban is a gyászmisét dr. **Vucskics Gyula** plebános tartotta segédlettel, a mely után az impozáns gyászmenet kivonult a Rulikovszky-temetőbe, a hol örök nyugalomra helyezték a derék férfit.

A remek koszoruk szalagján a következő feliratok voltak:

Örökké felejthetetlen drága Laczinak — Iréné kis árváiddal. Felejthetetlen jó fiának — Szerető atyád. Forrón szeretet testvéremnek — Bert. A kedves rokonnak — Marika és Giz. Szerető nővéred — drága jó Laczinak. Kedves jó Laczinak — Karolin néni. Drága jó Laczi bácsinak — Ilka, Irénke. Kedves jó fiuknak — szerető ipad és mamád. Forrón szeretett Laczinknak — Lili, Edith, Emil és Ödön. A korona ügyészség tagjai — tört reménnyel gyászolt új társuknak. A kir. törvényszék bírái — Részvétők jelül. A nagyváradi ítélőtábla bírái — szeretett volt kártársuknak. Rokoni szeretettel — Dr. Mayer László. Utolsó üdvözlétül — Harmathy Károly és családja. Öszinte részvétellel — Dr. Stokker József és neje. Nagy Ferencz és neje — Barátsága jelül. Wehmutsvoll die Letzter Gruss — familie Ede von Schmidt.

A díszes temetést Weiszlovits Adolf és fia első nagyváradi temetkezési intézete rendezte.

A gyászoló családhoz igen sok részvétírat és távirat érkezett. Részvétüket levélben fejezték ki **Ritók Zsigmond** kir. táblai elnök, továbbá a kir. tábla bírói kara, a kir. törvényszék bírái, a kir. jogakadémia tanári kara stb.

A táviratban kifejezett kondoleálások közül közöljük a következőket:

Hammesberg Jenő koronaügyész távirata: Mélyen megrendülve a váratlan csapástól szívem mélyéből résztveszek méltóságod nagy fájdalmából. Hammesberg Jenő koronaügyész.

Horváth Jenő budapesti tanácselnök: A váratlan gyász eset egész valómban megrendített, boldogult Laczinkban egy igaz barátot vesztettem el. Áldott legyen emléke, fogadja Méltóságod a magam, mint feleségem legbensőbb részvétét. Horváth Jenő.

Katona Béla koronaügyész helyettes: Fogadja méltóságod legmélyebb részvételem a megdöbbent sors csapás felett. Dr. Katona Béla.

Sárfy Guido közgazdatisi bíró: Drága barátom halála hírével lesújtva veszek részt méltóságod mérhetlen fájdalmában, az ég adjon erőt méltóságodnak. Sárfy.

UJDONSAGOK.

TAJÉKOZTATO.

Február 23. A nagyváradi függetlenségi 48-as párt választása.

Febr. 23. Sebes-Körözs-társulat közgyűlése.

Február 24. A nagyváradi takarékpénztár közgyűlése.

Március 3. A v. velencei Népkör közgyűlése d. u. 3 órákor.

Márcz. 10. Böjti felolvasás a kath. körben d. e. 11 órákor.

> 17. > > > > > 11 >

> 24. > > > > > 11 >

Márcz. 22., 23., 26. és 27. Fősorozás a tűzoltó őr-tanyán.

* **Böjti rend a hadseregben.** Dr. **Belopotoczky Kálmán** tábori püspök, nagyváradi kanonok körlevélben tudatja a hadsereggel a Szentszék által a hadsereg számára megállapított enyhébb böjti rendet. E szerint a hadsereg s a hadi tengerészet katolikus tagjai csak Nagypénteken és Karácsony estén tartoznak a hus eledeltől tartózkodni. Egyébként meg van engedve nekik a hus eledel élvezete s a szorosán vett böjti napokon a naponként egyszernél többszöri jóllakás. Nincs azonban megengedve husnak és halnak együttes élvezete. A családft a böjti rendben követik családjának böjtre kötelezett tagjai, azon eltéréssel, hogy a szorosán vett böjti napokon az

utóbbiaknak a naponként egyszernél többszöri jóllakás tiltva van, mert náluk eszik a dispenzáció e részének indító oka, a szerföltti testi megerőltetés.

* **Uj doktor.** A nagyváradi fiatalok egyik rokonszenves tagja, **Zhury László**, a napokban tette le Budapesten kitűnő sikerrel az utolsó jogi szigorlatot. A tehetséges fiatal embert már fel is avatták doktorrá.

* **A 48-as párt ülése.** A nagyváradi függetlenségi 48-as párt választmánya ma, szombaton este 6 órákor ülést tart, amelyre a választmány tagjait ez uton is meghívja az elnökség. Az ülésen megbeszélnek a márczius 15-én rendezendő ünnepségeket, továbbá a párt kebelében felmerült ügyeket, a pártnak a közeledő választásokra való szervezését stb.

* **Milyen pénzt kell elfogadni.** A rendeletek hatalmas tömkelegében figyelemreméltó az a secessió-fajta, mely a pénzfogadási módokat szabályozza. Elég sajnós, hogy még most is olyan pénzeink vannak, a melyeknek elfogadására ilyen szűk világban is rendelet szükséges. E szerint a pénztételek 5 és 1 koronásokat korlátlan mennyiségben, az 1—2—10 és 20 filléreseket 10 koronáig tartoznak elfogadni. Magánosok 5 koronást 250 koronáig, 1 koronást 50 koronáig, 10 és 20 fillérest 10 koronáig s végül 1 és 2 fillérest 1 korona összeg erejéig kötelesek elfogadni.

* **Elhunyt csillagkeresztes hölgy.** Mezőszegedi Szegedy Mária csillagkeresztes és palotahölgy 42 éves korában Bécsben meghalt. A holttestet Pacsa zalamegyei községbe viszik.

* **Mikor a búr asszonyt megharagítják.** Dél-Afrikában Heidelberg és Standerton között búr tiltóerősek megrongálták a vasuti vonalat. Roberts lord tábornok azonnal kiadta a parancsot, hogy a vétkeseknek bünhődniök kell s ennélfogva október 15-éről 16-ára virradóra éjjel gyűtsék fel a környékbeli tiltóerősek tanyáit és házaikat. Az angol katonák nyomban teljesítették a parancsot. Rundle tábornok vezényelte a gyűjtőparagrafokra kirendelt csapatokat. Egy égő ház előtt a tulajdonos felesége sirdogált: a tábornok megkérdezte mi baja?

— Értékes holmi van a házban. Irgalmazzon tábornok ur s engedje meg, hogy kihozzam vagyongómat!

A tábornok meg is engedte, de midőn az asszony másodszer kért engedélyt, hogy bemehessen a házba, megtagadta kérését. A búr asszony szemé villámokat szórt, délczag termete kiegyenesedett s pár percig farkasszem nézett ellenségével. Azután előre ugrott s a hűdedező tábornokot kétszer arculvágtá. A galáns katonatiszt nem szólt semmit, csak intett katonáinak. S a szegény asszony vagyongója ismét bevándorolt a házikóba és benn égett az utolsó fillérig.

* **Póttartalékosok kiképzése.** Nagyvárad város katonai ügyosztálya a következő hirdetményt teszi közzé: Közhírré tétetik, miszerint a m. kir. Honvédelmi miniszterium rendelkezése folytán a honvéd gyalogezredek póttartalékosai nyolcz heti katonai kiképzéseik végett a folyó évben és ezentul a jövőben is rendszeren október hónap 6-ik napjára fognak behivatni. Nagyvárad 1901. évi február hó 14-én. **Darvassy Lajos**, tanácsnok.

* **Az abruzzói herceg.** Torinóból jelentik: A Stampa közlése szerint az abruzzói herceg előkészületeket tesz újabb észak-sarki expedícióra, melyre 1902-ben fog indulni.

* **Éjjeli párviadal.** Végzetes éjjeli párbajt vívott két iparos legény e hó 19-én éjjel Derecskén. Szövért András kovács legény és Lalik Ferencz lakatos legény, ugyanis a mondott éjjel egy táncmulatságon összevesztek. A szóvitából már majdnem tettelegességre került a dolog ott a bál közönség előtt, azonban az egyik iparos legénynek az az ötlete támadt

hogy a fölmerült sértéseket párbaj útján kell elintézni. A két sértett fél nem igen volt hajlandó abbahagyni a már megkezdett verekedést, az önként jelentkező segédek azonban szétválasztották őket. Rövid tárgyalás után abban állapodtak meg, hogy a két fél párbajt fog vívni, még pedig azonnal a kocsmahelyiség mellett lévő üres telken. A fegyvereket akáczfadorongokban állapították meg. A két dühös ellenfelet fölállították egymással szemben, kezükbe adták a kiválasztott akáczfadorongokat s jeladás után összecsapott a két fél. Rövid ideig tartott a tusakodás, mert Szövért András olyan szerencsétlenül ütötte halántékra ellenfelét, hogy ez rögtön eszméletlenül esett össze és rövid kínlódás után meghalt. A megrémült segédek és az ellenfél, kinek szintén véres lett a koponyája, ijedten menekültek a helyszínről. A szerencsétlenségnek hamar híre futott s a meghalt legényt elszállították szülei lakására. A csendőrök elfogták az ellenfelet és a segédek.

* **Magyar név.** A m. kir. belügyminiszter engedélyével **Weisz Ödön** és **Artur tulkai** lakosok vezetéknevüket Fehér-re változtatták.

* **Kinevezés és előléptetés.** A nagyváradi kir. tábla elnöke a vezetése alatt álló kir. ítélőtábla kerületébe **Várad Imre** végzett joghallgatót ideiglenes minőségű díjas joggyakornokká nevezte ki. — A nagyváradi kir. főügyész **Farkas János** gyulai fogházormestert az I. fizetési fokozatba léptette elő.

* **Két leány.** Egy hónapja már, hogy **Gelov Vera** párisi egyetemi hallgatóról rálőtt **Dechanell** tanárra, mert azt hitte, hogy felismerte az ősz tanárban azt a francziát, aki őt egy alkalommal megsértette. Egy másik diáknő **Zululamich Alexandra** közbevetette magát és saját testével fogta fel a golyót. **Alexandra** súlyosan megsérült, kórházba vitték és most már jobban van. **Gelov Verának**, aki időközben bevallotta tévedését, ma megengedték, hogy meglátogassa **Zululamich** kisasszonyt. Megható volt találkozásuk, melynél a vizsgáló bíró is jelen volt. **Vera** sirva kérte **Alexandrá**t, hogy bocsásson meg neki.

— Szívből megbocsátok, felelte a sebesült leány.

Vera megcsókolta boldogtalan barát-nőjét, mire a védőügyvéd megkérdezte a sebesült leányt, kívánja-e barátjának megbüntetését.

— Ments Isten! Azt szeretném, hogy ne legyen semmi bántódása. Ha e felől nyugodt lehetnék, akkor szíves örömet tőrném fájdalmamat.

* **Járdánk tisztántartása.** A két napig tartó hóesés ismét fehér lepellel vont be mindent s az idő ismét kemény téli. A hótól azonban nem separték le kellőleg a gyalogjárókat s most a járdákon a hó megkeményedett és apró zombékokká fagyott, amelyeken a járás csaknem lehetetlen. A rendőrség kiadta ugyan a rendeletet a hó eltakarítására, azonban ez csak a papírosan maradt. Még ott csak van nyoma a takarításnak, ahol magánosok háza van, de a városi épületek előtt és a város tulajdonában levő átjárók és utaknál a napsugárra van bízva a hó eltakarítása. Ez dicséri a városi hatóságot.

* **Anyja és gyermeke a farkasok közt.** Megrendítő szerencsétlenség történt e hó 19-én délután a majsai határban fekvő pusztákon, a hol egyik szálláson lakott **Gera Vincze** béresember családjával. A házigazda, **Gera Vincze** az említett időben be ment Majsára, honnan csak este tért haza. Felesége, míg ő távol volt, két gyermekével, a 8 éves **Lidi** és a 10 éves **Vinczével** kiment a tőlük jó félóra távolságra eső erdőbe száraz galyat szedni a tűzeléshez. Az asszony gyanútlanul dolgozott gyermekeivel, a mikor egy csapat farkas megrohanta őket. A bestiák az anyát és kis leányát kegyetlenül

szétmarczangolták. A kis fiú éppen abban az időben, mikor a farkasok oda értek, egy fáu volt, amelyre fölászott, hogy száraz ágat tördeljen le. A kis gyermek ijedtében a faágakba kapaszkodott meg s onnan nézte végig, hogy édes anyját és kis testvérét a fenevadak miként tépték szét. Este, a mikor Gera haza tért és családját nem találta otthon, utánnuk ment az erdőbe s ott meg is találta a szét-tépt ruha foszlányokat és holttest-részeket. Ekkor talált rá kisfiára is, a ki az ijedségtől annyira megzavarodott, hogy saját édes apját sem ismerte meg s csak akkor tért magához, a mikor apja levette a fáról és haza vitte. A szegény gyermek mondta aztán el az apjának az egész szerencsétlenséget, melyet a városi hatóságnak is bejelentettek. A hatóság hajtó-vadászatot rendez a fenevadak elpusztítására, melyek nagy mértékben szaporodtak el a környéken.

* **Tisztviselők vasárnapja.** Biharvármegye tisztviselői, már néhány hét múlva nem járnak vasárnap délelőtt a hivatalba. Hasonló intézkedés végett már pár hónap előtt Nagyvárad város törvényhatóságát is felkérték, az azonban erre vonatkozólag semminemű intézkedést nem tett. Mint értesülünk, Nagyvárad város tisztviselői most a saját kebelükben indítanak mozgalmat s kérni fogják a közigazgatási bizottságot, hogy részükre is hozza be a vasárnapi teljes munkaszünetet.

* **Talált gyermek.** Egy szegény gyermeket talált az országuton, Furta és Berettyó-Szentmárton között N. Fekete János gazdaember. A 12 évesnek látszó gyermek oláh nyelven ért, de már beszélni nem akar. Mindevre azt mondja, »nem tudom«. Ezenkívül csak kenyeret kért, mikor megtalálták. A nevét, lakhelyét, szüleit nem mondja, pedig nem látszik hülyének. Azt mutatta, hogy dézsát abroncsolt, s így valószínű, hogy dézsát áruló oáhoktól maradt el. Körrendeletben keresik a hozzátartozóit.

* **Az egyéves önkéntesi év elhalasztása.** A honvédelmi miniszter megengedte, hogy csak azon egyévi önkéntesek, akik tanulmányaikat jelenleg mint gimnázium, reál, vagy kereskedelmi iskolában rendes tanulók folytatják, a tényleges szolgálat megkezdését a véderő törvény értelmében elhalaszthassák.

* **Szemtanuk a reichsrathi verekedésről.** A Reichsrath legutóbbi »nagy jelenetnek«, melynek hősei a cseh Klofác és a bukovinai báró Vasselko, véletlenül, a magyar képviselők közül is voltak szemtanui. És pedig Láng Lajos, Manasz György, sőt állítólag Pichler Győző is, aki ugy látszik studiumból s »tápaszlatok szerzése« végett küldetett ki a Reichsrath »munkaképességének« tanulmányozására. Manasz Györgyöt, aki már ma reggel visszaérkezett Bécsből, a képviselőház mai ülése alatt sokan vették körül, hogy tőle, mint valóságos »szemtanutól« hallhassák meg a tegnapi verekedés hiteles leírását. Manasz, aki az egész jelenetet a képviselők karzatáról nézte végig, csak annyiban tudott új részleteket mondani, amennyiben a lapok tudósítói a Vassilko támadását nem irták le a valósághoz egészen hiven. Vassilko ugyanis nem lépett Klofáchoz, midőn Klofácot megütötte és hátra lökte, hanem Körber miniszterelnök jobbánál állva, szemlélte Klofác dühöngéseit. Klofác azonban, dühöngése közben, folyton orditva és hadonázva, oly közel ment Körberhez, hogy a Körber mellett álló Vassilkótól is már csak egy lépésnyire volt. Ekkor Klofác a miniszteri asztalon levő tintatartó felé nyult s Vassilko báró ebből a mozdulathoz azt következtette, hogy Klofác ezt a tintatartót akarja Körber miniszterelnökhöz hozzávágni, — s ekkor lökte meg Klofácot oly erővel, hogy Klofác ettől a lökésről egészen a baloldali padokig tántoro-

dott vissza. Az ezután következő »jelenet« mindenben ugy folyt le, mint ahogy a lapok leírták. Érdekes volt még a Manasz György előadásában az a megfigyelés, melylyel a verekedés alatt a Reichsrath elnökét szemlélte. Az elnök csodálatos flegmával, az egész verekedés alatt fátmszerű nyugalommal ült széken; egyszer sem csepengett, és a feléje repülő papirgolyókra sem reflektálva, folyvást beszélni látszott. Szava azonban, ami nagyon természetes, teljesen elveszett a zajban. S érdekes az is, hogy a kedélyes bécsi publikum a Reichsrath botránnyait sem veszi túlságos tragikusan, hanem azokat, mint mulatságos pikantériákat szinte »elvárja« már; s ezért van, hogy a karzati jegyek annyira kapósak, hogy minden ülést megelőzőleg már napok előtt le vannak foglalva. Legjobb dolguk van ennél fogva a karzaton alkalmazottaknak és szolgálóknak, akik néha egy »pótszék«-ért, melyet becsusztatnak valamelyik páholyba olyanok számára, akik már nem kaphattak jegyet, mesés honoráriumokat raknak néha zsebre. S innen van, hogy ha valaki, aki az ülést minden áron látni akarja, azt kérdi tőlük: »Mit gondolkodol? lessz ma skandalum?« — biztató mosollyal s mély meggyőződéssel mindig azt felelik: »Reméljük!«

* **Halálozás.** Részvéttel vettük a következő gyászjelentést: Alólirottak mély fájdalommal tudatják a legjobb nő, anya, testvér, anyós, sógornő és rokonnak Müller Gyuláné szül. Huber Borbálának folyó hó 21-én d. u. 3 és fél óraker élte 50-ik, boldog házassága 30-ik évében szívzselhűdés következtében hirtelen történt elhunytát. A megboldogult halott földi maradványai folyó hó 23-án d. e. 11 óraker fognak a róm. kath. egyház szertartása szerint beszenteltetni s a lesi sírkertben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent miseáldozat pedig folyó hó 25-én Nagyváradon a Szt. Vincze-zárda kápolnában fog az egek Urának bemutatni. Mely végtisztességtételre az elhunyt rokonai, barátai és ismerősei tisztelettel meghívottak. Az örök világosság fényeskedjék nekül Müller Gyula az elhunyt férje, Müller Károly, Müller Mariska, Müller Gizella, Müller Izabella férj. Kovács Ferenczné, Müller Vilma, Müller Gyula, Müller Anna, Müller István, Müller László, Müller Lipótka, az elhunyt gyermekei. Hubert Antal az elhunyt testvére. Kovács Ferenc az elhunyt veje. Szende Juliska az elhunyt menyje. Müller Károly. Müller Vilmos az elhunyt sógorai. Müller Jusztinné férjezett Huber Etel, Müller Vilmosné az elhunytak sógornői.

* **Felülfizetések nyugtázása.** A postás-távirada altisztek és szolgálók f. hó 9-én tartott bálján következők járultak hozzá felülfizetésekkel betegsegélyző és temetkezési egyletünk alapjának gyarapítására:

2 koronával: Lopusny Gyula, Rozsly Géza. Korbuly József, Gyórfy László, Nyiri György, Géczy Imre, Junk Pál, Tuchman Róza (Arad), Hoványi Géza, Fonciere, Bleier Antal, Hanzli József, Geszti Béláné, (Száp) Hendel Ottó, dr. Mihelyi Adolf, Jungreis és Weisz, Mertz János, Blum Géza, Freund Lajos, Hirschmann Ede, Ullman Izidor, Leipnik Mihály, J. Weisz Mór, Kohn Dávid, Kálmán Sándor, Preis M., Vulkán József, Kaufman Márton, Weiszlovits, N. D., Freiberger A., Ujhelyi Lajos, Oszterlam Ármán, Farkas József, Kovács Elemér, Benedek Ferencz (Szeged), Katona S. (N-Károly), Fekete János, Sándor Albert, Pápay Imréné, Sóos Sándor, Straszter és társa, Kurländer és Ehrenfeld, ifj. Berger Sámuel, 1 kor: Schüch József, Farkas Lujza, Egri Rezső, Székely Rózsi, Zách Józsefné, Kovács Béláné, Szilágyi Erzi, Kovács S. rolla, Soos Irén, Veress Erzi, Hermann Róza, Kunyhossy Ilona, Varga Róza, Soltész Mariska, Csalah Gusztávné, Lőrincz Dávid, Bleyer Adolf, Schwarz Mór, Weinstock Fülöp, Széles Lajos, Brodi Samu, dr. Kazay Kálmán, Rigli József, Váli Józsefné, Weisz Náthán, Markusz B., Weisz Gáborné, Bügler J., Weinstok, Vadász Gusztáv, Fáb y testvérek, Kovács Béla, Szerző Lajos, Wallerstein Dániel, Wallerstein Ferencz, Szilágyi Géza, Leitner Lázár, Stern Lipót, dr. Péchy Károly,

Bánfi Sámuel, K. J., Krausz Emanuel, Menning Sámuel, B. K., Dévald Mihály, Juhász Benedek, Weisz Herman, Kurländer és Markbreit, dr. Komlós József, ifj. Klein L., Friedl és Jörös, Fenesy Lajos, Vindisch Márton, Stankovits József, Szilágyi János, dr. Imrik Gusztáv, Keledi József, Markusz János, Fudally B. R. J., Vonez Zsigmond, Moskovits Farkas, Löblé Henrikné, Mandel M., Sonnenvirt és Klein, Schwarz Antalné, Guttman Sámuel Grünvald Herman, Guttman Albert, Sziládky Ernő, Voszka Ferencz, Berger Lajos, Irom és Malmel, Rothbart Ede, Klein Sámuel, Rothbart B., Grósz Gyula, Szabó Anna, Rothauser és társa, Mák József (Zilah), Szalkay Imre, Szilva Ödön (Kisvárdá) Bartos Mariska, Takács Zsuzsanna, Reszegi József, Balog József, Pesti Károly (Tenke), N. N., N. N., N. N., 60 f. M. E. 70 fill, Steiner Jakab. 50 fill. Wechsler Árminné, Furó Sándor, Galandt Antal, Weisz Gyula 40—40 fill. Összesen 484 kor. 40 fillér.

Fogadják mindannyian legőszintébb hálánkat és köszönetünket a betegsegélyző egylet nevében, a rendezőség,

* **A gazdasági munkásbetegsegélyző első halottja.** Az új év óta életbe lépett gazdasági Segítő Pénztárnak halottja van — írja a Magyar Földmívelő. Becstületes neve Csirke Mátyás!

Béresgazda volt a tápió szelei határban, Pálincás András uramnál. Most télviz idején az volt a dolga, hogy ellássa a szarvasjóságot. Ebben a szolgálatban érte a baleset, szerencsétlenség! Az egyik tehén megdühödött és felöklelte Csirke Mátyást. A dühödt tehén szarva átdöfte a szegény béres hasát. Belehalt.

Munkás segítő pénztárunknak becstületes Csirke Mátyás tehát az első halottja.

Mert látjátok atyámfiai, a szegény béresember jobbik eszével belátta ám, hogy feleségének, gyermekének csak addig tud kenyeret adni, míg két keze bírja. De ha aztán szerencsétlenség éri? Erre is gondolt jó Csirke Mátyás.

Beiratkozott a mi segítő-pénztárunkba. Az első közt volt, a ki beiratkozott!

Aztán hogy elhantolták a szerencsétlenség halottját, nyomban kiutaltványozták a központi pénztárból a négyszáz koronát az özvegynek.

A pénzt a tápió-szelei községkasszájánál vette fel özvegy Csirke Mátyásné.

Mintha Isten áldásaként hullott volna az égből ez a szép summa. A szegény özvegy alig tudott eléggé hálálkodni. Hej, mert nagy segítség négyszáz korona a szerencsétlenségben, főleg annak, a ki megtudja becsülni. Ez a summa az okos, takarékos asszony kezében valóságos életfentartó forrása lesz egy egész családnak.

Kívánjuk, hogy áldás legyen rajta, ez a szomorú eset pedig nagy tanulság azok részére, kik még mindig nem iratkoztak be a segítő pénztárba.

* **Félmillió egy gazemberért.** Nagy ár egy gazemberért, becstületes emberért nem igen adnának ennyit. Az Omabában lakó Cudahy nevű milliomos ötszáz ezer koronát ígér annak, aki akár élve, akár halva kézrekeríti Crowe Patrikot, az amerikai gazemberek királyát. Ez a jeles férfiú még csak harmincz éves, de már is szép multa tekinthet vissza. Husz éves korában Chicagóban egy hohelben elrabolta egy svéd kalandornő ékszerait, de rajta érték, s a harcz folyamán, amely közte s a nő között kifejlődött, az asszony véletlenül egy hotelszolgát és egy rendőrt lőtt le. Ezért a szerepléseért Crowe nyolcz évi börtönt kapott, de befolyásos barátai kivitték, hogy két év után szabadon bocsátották. Akkor a vonatok kirablására adta magát s Missouri és Cansas államokban gyakrabban volt hozzá szerencsésük az utazóknak, míg lépre nem került s ült ezekért a csinyeiért évet. A börtönből kiszabadulva, a kisebb vidéki bankok három kifosztásával foglalkozott, legutolsó mestermtve a fiatal Cudahy elrablása volt, akit csupán huszonötezer dollár váltásdíjért adott vissza családjának. Ezért tüzött ki fejére egy félmillió koronát a milliomos család.

SZINHAZ.

NETI MŰSOR.

Szombat: A Gésák.
Vasárnap: } d. u. Orfenz a pokolban.
este: Kurucz fufang.

A Gésák.

Tegnap este Sidney Jones kedves zenéjű operettjét, a Gésákat elevenítették fel, mely amilyen szép, épp olyan agyoncsépett. Nem is csodáljuk, ha még fél sikert sem értek el s hogy csak közepes számu közönség mulatott Vun-Chi mókáin. Mimóza szerepét Balláné Csik Irén játszotta bájjal, élénkséggel s csengő, tiszta hangon előadott énekszámában a legszigorubb kritika is alig találhatott hibát. Játéka eleven, hangja üde és kellemes volt s a közönség többször megújráta.

Dicsérolg kell megemlékeznünk Orley Flórától, ki Rolly-Polly szerepét játszotta s méltán rászolgált a közönség tüntető tapsaira. Különösen ki kell emelnünk nagyon ügyes és diszkrét tánczát. Lányi Edithnek a Juliett szerepe jutott s néhány merész tánczával szintén zajos sikert aratott. Hangjával annál kevésbé.

Vun-Chit Nyáray Antal személyesítette. Ötletes alakítását már előnyösen ismeri a közönség. Ez alkalommal is sok derült percet szerzett a közönségnek, mely nem is fukarkodott a tapsokban. Azonban jó akaratulag figyelmeztetjük, hogy a helyi vicczek többnyire izetlenek és a mi fő, izléstelenek. Sikerét kár velük lokalizálni.

Kisebb szerepeikben: Bérczi, Füredi, Gáthy és Balázs Olga kifogástalanul megállották helyüket.

(m. j.)

A mai előadás. Ma, szombaton ismét a Gésák kerül előadásra, ezuttal Rolly-Polly szerepében Forrai Ferikével. A többi szerepek az első kiosztásban maradnak.

A vasárnapi előadások. Vasárnap délután fél helyárrakkal Offenbach nagy sikerrel fölújított Orfenz a pokolban című látványos, gyönyörű operettjét adják az operett személyzet elsőrendű tagjaival a főszerepekben. Este Bokor pályanyertes történelmi népszínműve, a »Kurucz fufang« kerül színre.

A Mikádó felújítása. Sullivan híres japán operettjét, a Mikádót újítja fel legközelebb az igazgatóság. Az ékekes személyzet napok óta készül a darab előadására, melyhez az igazgató fényes új díszleteket készíttetett.

Herczegh vigjátékai. A legünnepeltebb magyar szerző Herczegh Ferencz két érdekes darabjára készül a színház drámai személyzete. Főleveníti a *Három testőrt*, amelynek oly nevezetes sikerei voltak az ország minden színpadán, azután még e hóban bemutatják a kiváló írónak *Első vihar* című bájos vigjátékát, mely a Nemzeti színházban aratott nagy sikert.

Magyar szó — a bukaresti színpadon. A bukaresti nemzeti színházban február 15-én a Czigánylárót adták elő hosszú pihenés után s ez alkalmat adott az ottani közönségnek, hogy magyarbarát érzésének kifejezést adjon. Mikor a Zsupánt személyesítő színész kupléit magyar szöveggel énekelte, a közönség sokáig tapsolt és folyton újból kívánta hallani a magyar szót. Meg kellett újrázni a kuplékat. Mindenesetre érdekes je-

lenség, hogy míg például Brassóban nemrég a szászok nem engedték meg, hogy felváltva német és magyar nyelven magyarázzák az Uránia színház képeit, a bukaresti közönség nemcsak hogy nem talál kifogásolni valót a magyar szóban, de sőt lelkesen tüntet is mellette.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 131.

Idénybér. 129 sz.

Nagyváradon, szombaton, 1901. febr. 23-án

A Gésák,

vagy

egy japán teaház története.

Operette.

S Z E M É L Y E K :

Reginald Fairfax	— — — —	Pintér Imre
Bronville	— — — —	Rákossy Gáspár
Cunningham	— — — —	Kalmár József
Grimston	— — — —	Gáthy Kálmán
Stanley	— — — —	Deésy Alfréd
Vun-Chi, kínai	— — — —	Nyáray Antal
Imári Marqis, kormáuzó	— — — —	Bérczi Gyula
Mimóza, teaházi énekesnő	— — — —	B. Csik Irén
Rolly Polly	— — — —	Forrai Ferike
Juliette, francia leány	— — — —	Lányi Edith
Lady Constan Winne	— — — —	Benkő Jolán
Mari Worthington	— — — —	Balázs Olga
Edit Grant	— — — —	Batizfalvi

HELYÁRAK: Nagypáholy 7 frt. Földszinti és első emeleti páholy 6 frt. Másodemeleti páholy 4 forint. Zsolye 1 frt 50 kr. Kórszék 1 frt 20 kr. Támlászek 1 frt. Erkélyülés 1-ső sor 60 kr., középső 2-ik sor 50 kr. oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártzék 30kr. Földszinti állóhely 50 kr., diák és katonajegy 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy színlap 10 kr.

Jegyek előre válthatók d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás fél 7, vasár- és ünnepnapokon este 6 órakor.

Kezdeté 7 órakor, vége 10 órakor.

A holnapi előadásra jegyek előre válthatók d. u. 3 óratól 5-ig a rendes nappali pénztárnál.

Holnap vasárnap, február 24-én

délután 3 órakor, fél helyárrakkal

Orpheus a pokolban.

Operette.

Este 7 órakor, rendes helyárrakkal

Kurucz fufang.

Népszínmű.

REGÉNY-CSARNOK.

S i b i l l a .

Irtá: Adalbert Károly.

Németből fordította: Lubinszky Anna.

35.

— Csak most nem! Csak ne ily hamar! Csak rövid időt hagyjatok! Ha követni kellene, gyűlölném. A nagybácsi mellett nem kell nekem. De hisz nem is ez az oka. Van bennem valami — valami, mi sokkal mélyebben fekszik; de meg nevezni nem tudom. Örökre némáva lenni, néma mint ahal, nem énekelni, nem érinteni hegedűmet. Közönyös lenne előttem, vajjon a nap, hold, csillagok az égen ragyognak-e, vajjon élek-e vagy meghaltam! Oh! grófné, hogy meneküljek ezen viszályból?

— Szegény gyermek, sajnálalak. Most, midőn az esküvő a küszöbön van, nehezen találunk menekvést. Most menj haza, jöjj holnap délután hozzám. Gondolkozom s majd tovább beszélünk.

Bármily rövidek valának e szavak. Sibilla kedélyére gyújtó hatást gyakoroltak. Ha eddig sorsa elkerülhetetlennek látszott, most legyőzni remélte azt.

Gyors léptekkel haladt hazafelé.

Sajnos, bűnös lelkiismerete, nem a vágy Joachimot látni űzte.

A kert ajtónál Gertrud állt, őt várva.

— Hála Istennek, hogy itt vagy, kiáltott eléje Joachim rég megérkezett, mindnyájan türelmetlenül várnak!

— Mit tehetek róla? Ki tudhatja mindég, mikor tetszik neki megérkezni?

A szobába sietett. Joachim tárt karokkal üdvözölte, de egyszersmind a nagybácsi szólt:

— No, honnan jössz? Hajad lobog, szemed vörös a sirástól. Nagyon helyes. Ez illik a legkedvesebb fogadásánál?

Az előbb félbredselt öntudat még nem aludt el. Főket vesztve gyorsan válaszolt:

— Lassabban, uram bátyám, szeretném tudni, mióta vétek egy kis friss levegőt szívn!

— Milyen szája van. Ilyen tengeri csoda nem marad egy felelettel sem adós. Szegény Joachim! meglátod nem tréfa a házasság!

— Ha nincs kedve, ki kényszeríti? felelt Sibilla épp úgy mint előzőleg.

Oly gyorsan repültek a szavak, Joachimnak nem volt ideje közbeszólni: Hallgass bácsi, engem dorgálj, ne őt! Most már késő volt.

A szó elhalt ajkán — égő pir szökött arczába, midőn meglepetve, rosszalólag nézett rá. Sibilla pár pillanatig kiállotta e tekintetét, azután pilláit lesüté, melyen két nehéz könnycsepp ült.

Nem látott semmit, csak érezte, hogy gyöngéden átölelik hallotta az anya szavát, ki gáncsolva szólt:

— Látod öreg. Elrontottad a viszontlátást, az egész estét. Jól tennéd, ha a gyermeket békén hagynád, keresd a saját szemedbe a gerendát, nem a máséban a szálkát.

TIZENEGYEDIK FEJEZET.

— Hogy juthatok Unieához? Ez volt Sibillának elalvás előtt utolsó, ébredésnél első gondolata.

Sikerült elfogulatlanak látszani. Még a nagybácsival is kedves volt. Hogy Joachimmal minden egyedüllétet kikerülni igyekezett az természetes; csak ő érzé. A délutáni kávé magukhoz vették, mindenki dolga után látott. Sibilla képzeltetlén gyorsasággal tisztítá a konyhában a kávésedényt. A körülmények tetszésére alakultak. Senki sem figyelt rá. Az égen sötét fellegek tornyosulnak. Zivatar lesz. Megfogja előzni.

Tiszta, fényes csésze. Kanna. Kamarájába sietett, hogy kendőjét fejére vegye. Ekkor Joachim lépett hozzá.

— Hová ily sietve?

— A pékhez, kenyeret kell hoznom. Az öreg fonó asszonyval is van beszédem.

— Várj, elkísérlek!

— Joachim! Joachim! hangzott a bácsi mély hangja. Hol vagy?

— Itt bácsi!

— Jöjj azonnal. Fontos beszédem van veled!

Sibilla örömeiben szerette volna megölelni az öreget.

— Menj Joachim, sietni fogok, nem sokára itt leszek.

Nem tekintve szélre, esőre sietett repült az ismert úton alig negyed óra alatt céljánál van.

Ilyen időben nem várta Uniea. A parton jobban hallható a szél füttyülése, mint a védett faluban. Az eső zuhogott. Szürke színbe borult a vidék.

Alacsony, sötét szobában, ült melynek ajtója az erkély felé mindég nyitva, mert ellenkező esetben a szoba levegője nyomasztó lenne. A papagály rossz kedvűen kuszott fel s alá. A gitár egy szegletben feküdt. A grófné nagyon lehangolt volt. A pillanat unalmas, nem nyújt semmit, mi gondolatait a kedvezőtlen jövőről elfordítaná.

(Folyt. köv.)

A szerb királyi pár.

Budapest, febr. 22. (Saját tud. távir.)
Mint Belgrádból távirják, Sándor király ma Draga királynéval kikocsizott s meglátogatták Petrovits ezredesét. Mindketten mély gyászban voltak s nagyon levertnek látszottak. A kikocsizás nyilván megczáfolása akart lenni a legutóbb kiszivárgott híreknek.

Összeesküvő bolgárok.

Konstantinápoly, febr. 22. Szaloniki-i jelentések szerint ott legutóbb letartóztattak néhány bolgárt, köztük néhány tanítót, mert állítólag tagja s macedon komitének. Házkutatást is tartottak náruk és fegyvereket és kompromittáló iratokat találtak lakásukon.

Munkanélküliek tüntetése.

Budapest, febr. 22. (S. t. t.) A munkanélküliek ma kérték a rendőrfőkapitányt, hogy részükre gyűlést engedélyezzen. A főkapitány kérelmüket megtagadta, mire vagy ötszázán összegyűltek a Dembinszky-utcán és a rendőrség erős fedezete alatt tüntető sétát rendeztek. Nagyobb rendezavarás nem történt s mindössze 23 egyént tartóztattak le kisebb rendezavarásért. Később azonban ezek nagy részét is szabadon bocsátották.

A búrok küzdelme.

London, febr. 22. A Reuter-ügynökség jelenti Standertonból tegnapi kelettel: Egy búr katona, a ki Botha seregéből megszökött, azt beszéli, hogy Botha azt mondta embereinek, hogy nem szabad magukat megadniok. Mikor a búrok kijelentették, hogy nem tudnak tovább harcolni, mert az angolok elveszik márhájukat és lövészsereik fogytán vannak, Botha azt válaszolta, hogy majd ad nekik Isten hadiszerkeket.

London, febr. 22. Kitchener lord jelenti Klerksdorpól: Methuen csapata idérkezett, mintán Volmaransstadon tul kikémlelte a vidéket. Haartebeestfonteinánál a csapat 1400 búrra bukkan, a kik Devilliers és Liebenberg tábornokok parancsnoksága alatt állottak. A búrok erős állásukban keményen ellentálltak, de heves harc után az angolok kiverték őket hadállásukból. Az angolok részéről elesett egy tiszt és 13 ember, megsebesült egy tiszt és 29 ember. A búroknak nagy veszteségük volt, 18 emberük elesett.

Az ifju-törökök mozognak.

Filippopolis, febr. 22. Konstantinápolyi jelentések szerint Kairóból az ifju-török komité pecsétjével ellátott körlevelet küldtek szét, a melyből kitűnik, hogy Konstantinápolyban körleveleket osztogatnak szét, a melyek rendezavarásokkal fenyegetődznek az esetre, ha a mostani regime meg nem változik. (M. T. I.)

A porta haragszik.

Konstantinápoly, febr. 22. A porta a napokban válaszolt a legfőbb egészségügyi tanács ismert konfliktusában érdekelt diplomáciai képviselők január 4-iki együttes jegyzékére. Az együttes jegyzékben az illető képviselők főnökei tiltakoztak Namik bégnek a

legfőbb egészségügyi tanács ozmán tagjává és Zeiterer drnak közegészségügyi felügyelővé való önkényes kinevezése ellen. A porta válasza czáfolgatja az együttes jegyzékben foglalt érveket. A porta érvelését diplomáciai körökben nagyon gyöngének tartják. Az egész válaszból azt következtetik diplomáciai körök, hogy a porta engedni fog, noha nagyon élesen polemizál az egészségügyi tanács idegen tagjaival. Más jelek is erre vallanak.

Lázadás Salonikiben.

Budapest, febr. 22. (Saj. tud. táv.) Salonikiből kelt távirat szerint ma ott 60 macedon fellázadt.

KOZGAZDASAG.

Allatvizsgáló szakértő. A földmivélségi miniszter értesítette Nagyvárad városát, hogy a nagyvárad és várad-velencei marharakodó vasuti állomáshoz állandó szakértőül Alexander Lajos városi m. kir. állatorvos, ideiglenes helyetteséül Ötömösi Sándor járási m. kir. állatorvos neveztetett ki.

A kamatláb leszállítása. A londoni Angol bank rátáját ma 45-ről 4 százalékra szállította le. Most már tehát egészen bizonyos, hogy az Osztrák magyar bank a jövő esztendő végére szintén leszállítja a kamatlábat, s így hosszú idő után nálunk ismét a normális négy százalékos ráta lép életbe.

Reich Jenő és Társa

Tőzsde jelentése

— A Tiszántúli eredeti távirata. —

Értéktőzsde.

Budapest, február 22.	
Osztrák hitel	670 —
Magyar hitel	684 50
Allamvasut	669 —
Bimamuranyi	475 75
Magyar jelzálog	440 —
Szigotárjád	—
Wagon-kölcsön	—

Határárak.

Budapest, február 22.	
Buza októberre	7 69
Buza áprilisra	7 48

Tengeri	5 35
Rozs ápr.	7 29
Zab ápr.	6 28
Káposzta, reppas, aug.	—

Hivatalos árfolyamok

— a Budapesti áru- és értéktőzsden 1901. február 22-én.

Magyar aranyjárdék 4%	118 25
Magyar koronajárdék	93 60
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4/10%	119 —
Magyarvasuti kölcsön ezüstben 2/10%	100 50
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	121 50
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	92 75
Italmérési jog megváltási kötvény	99 30
Horvát-szlavónföldtehermentesítési kötvény	93 50
Magyar nyerevény-sorsjegy-kölcsön	167 —
Tiszaszabályozás és szegedi sorsjegyek kölcsön	141 50
Osztrák járdék papírban	98 25
Osztrák járdék ezüstben	98 10
Osztrák kárdék aranyban	118 —
Osztrák korona járdék	98 25
Osztrák államsorsjegyek	187 25
Osztrák magyar bank részvény	16 85
Magyar hitelbankrészvény	684 50
Osztrák hitelintézet részvény	671 —
Párisi vista	95 35
20 frankos arany (Napoleon'd'or)	19 10
Németbirodalmi márka	117 40
London vista	240 66
20 márkás arany	23 50

Forgalmi kimutatás 1901. évi február hó 19-ről. Tiszta buza körülbelül 380 hltr, kétszeres buza 80 hltr, rozs 150 hltr, árpa 90 hkl, zab 130 hltr, tengeri 280 hltr, burgonya 260 hltr. Lásbas jószágok: Hizott sertés mintegy 130 drb, félhizott 270, sovány 180, süldő 670, malacz 790, hizott marha 7, jármás ökör 300, fejős tehén 220, borju 180, bivaly —, juh és kecske 140, ló 369.

Dr. VUCSKICS GYULA.

Önkénytes árverés.

F. évi márczius hó 3-án, d. e. 9 órától kezdve 18 drb. berni és simmenthali fajta tenyészmarha melyek között van 12 drb. fejős tehén 1 drb. 3 éves, 1 drb. 15 hónapos berni bika és 4 drb. különböző koru üszőborju önkénytes árverésen fognak eladatni.

Vasuti állomás. Less.

Pta.-Pankota, 1901. febr. 16.

Középesy Testvérek.

Saját termésü

ménesi és gyoroki új és ó boraimat nagyvárad pinczémbe át szállítván, a mai naptól fogva

Ujsor 878. szám alatti lakásomon

literes palaczkokra fejtve,

palaczkonként is kaphatók.

Az üvegenkénti ár **50** krajczár és **1** frt **10** krajczár között váltakozik a borok minősége s fajtája szerint, *mely árba a fogyasztási adó*, valamint a *palaczk ára is* be van tudva.

Az ép állapotban visszahozott *tiszta palaczkért*, azok minősége szerint, **8—13 krajczárt vissza adok.**

MOLNÁR LAJOS,

Ujsor 878. szám.

A
„TISZANTUL“

pártoktól és érdekköröktől független politikai napilap.
 Az Alföld legolvasottabb lapja s Nagyváradon, Bihar- és a szomszéd megyékben rendkívül nagy elterjedésnek örvend.

Előfizetési ára:

Nagyváradon negyedévre . . . 5 korona
 Vidéken . . . 6

Kiadóhivatalunkban megrendelhetők

a lat. szert. kath. lelkesi hivatalok számára egyházhatósággal jóváhagyott következő nyomtatványok:

Kereszteltek }
 Béráltak }
 Egybekeltek } anyakönyve, diósgyőri
 Meghottak } papíron.
 Megtértek }
 Eltértek }

Bevétel }
 Kiadás } templomszámadáshoz.

Alapítványok törzskönyve.
 Anyakönyvek betűrendes mutatója.
 Jegyesek naplója.

Kereszteltek }
 Egybekeltek } anyakönyvi kivonata.
 Meghottak }

Anyakönyvek félbörbe kötve vászontáblával 50 iv 9 korona, 100 iv 15 korona.
 Hivatalos levélboríték, levélpapírok, névjegyek, meghívók, körlevelek s más nyomdai szakba vágó munkákat gyorsan és jutányos áron készítünk.

Esperesi látogatás jegyzőkönyve.
 Esperesi gyűlés jegyzőkönyve.
 Jelentés alapítványokról.
 Évi jelentés iskolákról.
 Templomi leltár.
 Catalogus librorum.
 Családi értesítő.
 Elbocsájtó levél.
 Keresztelési jegy.
 Keresztelési Emlék.
 Esketési jegy.
 Iktató könyv.
 Kézbesítő könyv, kötve.
 Imádság a szt. mise után (kemény papíron).

Kiadóhivatalunknál megrendelhetők

a Szent Vincze Intézet kiadásában megjelent b. e. NOGÁLL JÁNOS szerkesztette hitbuzgalmi munkák:

Krisztus követése. 80 fillér, 8, 12, 16 korona.

Ligouri Szent Alfonz Vezérkönyve. 3 korona.

Boldogasszony követése. 2 korona 40 fillér.

B. Skupuli Lőrincz Lelki Harca. 2 korona.

Szeráf Hangok Szent Teréziától. 2 korona 40 fillér.

Keresztény Vezérczikkek. 2 korona.

Az Urangyala, füzve 2 kor.

Liliomszálak, füzve 3 kor.

Csarnok, 3 korona.

Szent Halmok, 3 korona.

Eredeti bolti áron kaphatók a PUSTET-féle liturgikus könyvek:

Breviarium, Missale, Pontificale Rituale etc.

Szent László

nyomda részvénytársaság

elvéállal és készít:

izléses kivitelben

mindennemű

nyomdai munkákat

jutányos áruk mellett.

Névjegyekben, cíjegyzési s esketési jelentésekben folyton a legujabb.

Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Nyomdai műintézetünkben a legnagyobb körültekintéssel készítettnek:

Hirlapok, folyóiratok, könyvek, füzetek, röpiratok, **körlevelek, falragaszok, hirdetmények,** részvények, árjegyzékek, **jegyzőkönyvek,** pénz- és hitelintézeti nyomtatványok, **étlapok,** **meghívók, szinlapok,** egyházi és mindennemű világi nyomtatványok, névjegyek, tánczrendek, palackfeliratok, sorsjegyek, gyászjelentések, **levélpapírok és borítékok,** valamint más itt elő nem sorolt nyomtatványok.

Kiadóhivatalunkban megrendelhetők

a gör. szert. kath. lelkesi hivatalok számára főhatóságilag jóváhagyott következő **román nyelvű** egyházi nyomtatványok:

1. Informatio papi özvegyekről s árvaokról.
2. Megtértek jegyzéke.
3. Hitehagyottak jegyzéke.
4. Elvált házások jegyzéke.
5. Szerződés szerinti vagy házasságok jegyzéke.
6. Vegyes házasságok jegyzéke.
7. Jelentés a kántor-tanító magaviseletéről.
8. Kimutatás a plebánia állapotáról.
9. Kereszteltek }
 10. Egybekeltek } anyakönyve, diósgyőri
 11. Meghottak } papíron.

12. Bevételi }
 13. Kiadási } számadás-ívek.

14. Adósok jegyzéke.

15. Kereszteltek }
 16. Egybekeltek } anyakönyvi kivonata.
 17. Meghottak }

18. Esperesi látogatás jegyzőkönyve.

19. Iskolai jelentés.

20. Jelentés a templompénztár számadásairól.

21. Kereszteltek }
 22. Egybekeltek } anyakönyvi másolata.
 23. Meghottak }

Anyakönyvek félbörbe kötve vászontáblával 50 iv 9 korona, 100 iv 15 korona.
 Hivatalos levélboríték, levélpapírok, névjegyek, meghívók, körlevelek s más nyomdai szakba vágó munkákat gyorsan és jutányos áron készítünk.

KÖNYVNYOMDA.

Tömöntöde.

Disz és műkönyvkötészet.

Vonalzó intézet.

Ruggyanta bélyegző gyártás.